

הסטנים יוצאים מן המחותר

להכות. לוח המאורעות שנלקט בעמודים אלה, מתוך יומן הדיכוייה הששית המוטסת, מראה את ההתי- מוטמות ההדרגתית של השלטון, ואת הפיכתם ההדרגתית של ארגוני המחותר לצבאות חוקיים למחצה, ניצנים ראשונים לכוחות צבא ההגנה לישי- ראל, שכרובם הגדול נצמדו עדיין אל עמדותיהם.

ב־14 במאי, 1948, הורד הדגל הבריטי ליד ארמון הנציב בירושלים, בטכס חגיגי. הנציב העליון הבריטי טס משדה־התעופה עמרות לחיפה, עזב כאותו יום את הארץ על סיפון אונית־מלחמה בריטית. שרידי הצבא הבריטי יצאו בשירת ארוכה מירושלים דרו- מה, למצריים. הם השאירו אחריהם ארץ אחוזת-

תמונה סנסציונית — תצלום הראשון שפורסם בארץ, שהראה חיילת של גדודי ההגנה עם נשק גלוי ביד. הוא פורסם בשער העולם הזה, ב־25 בדצמבר, 1947, בכותרת „בהתפקד עם”.

29 לנובמבר 1947: מליאת האו"ם מצביעה ברוב של 33 לעומת 13 על חלוקה.
25 לדצמבר 1947: ערבים מתקיפים בחג המולד, בנצרת, שני סמלים בריטיים אורחים, שודדים את נשקם.
29 לדצמבר 1947: ערבים מתקיפים ליד ראש פינה, בטעות, שיריה של חיל הספר הירדני, אותה הם חושבים ליהודית. הורגים ירדני אחד, ופוצעים אחד.
30 לדצמבר 1947: שתי סצנות יהודיות קוטלות 6 עובדים ערבים ופוצעות 42, ליד בתי הזיקוק בחיפה. הערבים עורכים טבח בחבריהם לעבודה, הורגים 41 יהודים, פוצעים 48.

14 לינואר 1948: פצצה ערבית שהושאה במכונית דואר מתפוצצת בחיפה, הורגת שוטר בריטי, ששה יהודים. נפתחת שש עליידי כל הצדדים, בה נהרגים חמישה ערבים ונפצעים 52.
15 לינואר 1948: חיל הספר הירדני מתחיל בניסגתו לירדן.
2 לפברואר 1948: הצבא משתמש בפצצות מדמיעות נגד ערבים בחיפה המסכנים מכוניות צבאיות בריטיות.
20 לפברואר 1948: יהודים וערבים משתמשים לראשונה בחיפה, במרגמות.
4 למארס 1948: קצין צנחנים בריטי נורה למות בחיפה בעת חישו לעזרת יהודי שנפצע עליידי צלף ערבי.
4 למארס 1948: יהודים מגלים מכונית דאר נושאת פצצה ערבית ענקית, ליד בתי גלים, חיפה, והורגים את הנהג. חיל המהנדסים הבריטי מחסל את הפצצה.
22 למארס 1948: יהודים במדי צנחנים בריטיים מטילים פצצת חבית בחיפה, הורגים 23 ערבים.
21 לאפריל 1948: מתחיל הקרב על חיפה.
15 למאי 1948: מסתיים המנדט הבריטי בארץ־ישראל. הצבא הבריטי הותר בארץ מתרכז במחוז חיפה.
30 ליוני 1948: החייל הבריטי האחרון עוזב את ארץ־ישראל.

- 31 למארס 1947: דוב גרוגר ושלושה מחבריו נתלים בעכו, מובלים לקבורה טודית בצפת.
- 22 לאפריל 1947: נתפשים 769 מעפילים.
- 26 לאפריל 1947: עוזר מפקח מחוזי קונקסט, מפקד הבולשת הבריטית בחיפה, נרצח עליידי לחיי.
- 4 למאי 1947: התקפה על כלא עכו. נמלטים 217 אסירים.
- 17 למאי 1947: נתפשים 1422 מעפילים.
- 24 למאי 1947: נתפשים 1457 מעפילים.
- 16 ליוני 1947: ועדת האו"ם לענייני ארץ־ישראל מתחילה בסעולותיה.
- 12 ליולי 1947: שני סמלי בטחון שדה, פייס ומרטין, נחטפים בנתניה כבני ערובה לשלושה חברי אצ"ל שנדונו למות על פריצת כלא עכו.
- 18 ליולי 1947: 4493 מעפילים מוחזרים על סיפון יציאת אירופה לאירופה.

„הם יוצאים?” — זאת היתה הכותרת לשער זה, המראה שוטר בריטי ושומר עברי בסיוור ברחוב אלנבי בתל־אביב. כעבור זמן קצר נטשו הבריטים את אזור תל־אביב, שהפך למחוז הראשון של ממשל עברי.

29 ליולי 1947: שלושה אנשי אצ"ל מפורצי כלא עכו, מוצאים להורג. סרגנטים פייס ומרטין נמצאים תלויים בחורשה ליד נתניה.
31 ליולי 1947: חמישה יהודים נרצחים וחמישה עשר נפצעים בתל־אביב עליידי חיילים בריטיים בתגובה על תליית הטרגיגטים.
1 לספטמבר 1947: מתפרסם דו"ח אונסקופ (ועדה מיוחדת של האו"ם לארץ־ישראל), הממליץ על חלוקה.
7 לאוקטובר 1947: חיפוש אחר חשודים בשכונת התימנים של חדרה. נתפשים 50 אלף סיגריות שנגנבו מהנאפי (השק"ם הבריטי).
8 לאוקטובר 1947: משאית צבאית בריטית מתדרדרת לתוך שדה מוקשים בריטי בהר הכרמל, חיפה. 2 מוקשים מתפוצצים, 26 חיילים נפצעים.
11 לאוקטובר 1947: צבאות ערב נעים לגבולות ארץ־ישראל.